

bonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

15 Janvier 1928, No 244

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خار ج ایچون

3 بچق، اعلا کاغد لیسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ثہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۴۴-۱۵ کانون ثانی ۹۲۸

باشنده یو یرم شدی. احمد جودت بک هیچ بر مقاله سی یوقدرکه وطنی چوق سون خالص بر تورک قلبک چارنیتسی هر دطرند حسی اولونماسین. بو هیجانلر، بو فضله بورک چارنماسی دکلی دره، که صحتلری بوزاراق، آرسلان کبی انسانلری یره چارپیور!

8 کانون ثانی 1928 ع. ج.

زکی مفاخر بک برادرمن

ابوالعلا المعری حقنده کی نفیس و جاذب تدقیقات کله جک نسخه مزده دوام ایده جکدر.

بونلر هب بزم عبرت آلا جغمز شیلردرکه یاقیندن کوریه جک اولورسه فائده لری دهام و تمام اولور. « احمد جودت بک، اقدامی، علم ایچون، صمیمی و وطن پرور یازیلر ایچون دائمی آجیق طوتدی و بویه یازیلره غنیه سنک باشنده دائما یر کوستردی. ۱۰ تموز انقلابندن بر آرزو کره بو عاجز محررک (یاشاما قورقوسی) مقاله سنه غنیه سنک باشنده یر و یردیکدن ماعدابومقاله یی کوتورن آدمله بانا بر آلتون ایله برده جمیدیه اجرت کوندردیکی ده بو کونکی کبی خاطر مدده. صولک سنه لرده (مصطفی کال پاشا و الغای اسارت)، (برایک مکته بده)، (جمهوریتده و طنداش) اصل عنوانی مقاله لرمده، محض علمی و صمیمی اولدقلری ایچون، غنیه سنک

سیامت انطباعلری

آطه - مصر

وکارلی محصول لرندن در. هر حالده طوپراغک فقدانندن دکل سمه مالیه نك طارلغندن و مالک اولدینی حیواناتک آزلغندن طولانی پاموق زراعتنه مخصوص اولان تارلارله صوصام اکر، پاموق فدانلر بک آزالنده قیلان بوشلنی دولدورور؛ اداره لی طن ابتدکی بواصول ایله جاهل چفته چی هم یاهوغک، وهم صوصامک نشوونماسنی منع ایدر؛ بوندن باشقا ضررلی بر محذور ده اوادر، که اوده صوصام پاموق آچیلما دن بر آی اول وقت حصا دینی ادراک ایتدیکی ایچون عمله صوصامی طوبلار کن پاموقلری صارصار و هنوز آچیلما مش و اولما مش فوزه لر یی دوشورور بو وجهله زراع فرقنه وارماق سیزین وارداتنه اهمیتلی برضربه ایندیرمش اولور. بوندن یکیری بش سنه اوله کلنجه به قادیار هندستانک «غوسبیوم نه رباسیوم» تعبیر اولونان پاموق تخمی زرع اولونوردی.

آطه کیردیکی صولک قحط اشناسنده حکومتک اعانه توزیع ایتش اولدینی آسریقا تخمی زرع موفق اولدینی کبی آسریقا بک متعدد دفعه تجربه ایدیلش مشهور (دیکسن) و (ربوغراند) جنسلریله (مصر) ک (نوباری) عشمونی، میت عقیق نوعلری ده عینی موفقیته زرع اولونه یلمشدر. حال بویه ایکن پاموق زرعی بک فاصولده اجرا ایدیلکده در. شویه، که اول طوپراق تخمی آلاماق ایچون هیچ بر زمان لایقیه حاضر لانا مش و اکیلن تخمک سریمه نشوونماسنه الیرشلی حاله کتیر یلمه مشدر.

آطه ده زراعتک اصولک حاضری عمومیتله ابتدئی در. نه قادیار بسیط وقایا اولدینی معلومز اولان صبانلرله طوپراغی سوررلر. اوکوزلر طرفندن جر اولونان بو صبان آرضی آجاق ۵ لی ۶ سانتیمتره درینلکندنه یارار. طوپراق اوزرنده یوزلک بر ایز یاپار. طوپراغک قدرت انباتیه یی حائر قسمینی یوقاری چیقارماز.

بو ناقص اصوله سورمک طفیلی اولترک کوکلر نی استیصال ایده من؛ بومضر اولترک طوپراقد قالماسی ضرر و عاتک طبعی نشوونماسنه مانع اولور. ایشته بو کیفیت، محصولا ک آز چیقما سنی وتارلارک آیه قلاعلری ایچون ال اجرت و یر یلمه سنی مؤدی اولور. نتیجه ده استحصا ل هم آز هم بهالی به مال اولور.

آطه ده تراقتور لر دن استفاده اولونماسی حاله محدود و متردد بر حاله در.

آطه ده طوپراغک قوه انباتیه سی چوقدر. و اوله بر درجه ده درکه اصول زراعتک ناقصا فیه و مصر فی اولماسنه رغما بره اون بش بقدای و بره یکیری آرپه و یولاف و یرمکده در. بومقدار وسطی اولوب بره او توزدن فضله و برن طوپراقلر واردر. بو مقدار صولانماسنه و کوبره لمه سنه و طوپراغک درین ویا یوزلک سورولمه سنه باغلیدر.

بقدای، یولاف و آرپه دن باشقا صوصام آطه نك اهمیتلی

الكتريك ايله تنوير ايتشدور. اكر سرمايه دارلر (جيحان) نهرينك بوسقوطلرني موقع استفاديه قوعاق ايسته سه لرفيضا نك صنايعه مالك اولايين طنه خطه سي، بغداد شمشدوفري بحرسقيده ربط ايده جك اولان دمير يولي شعبه سي اوزرنده بولوناق حيثيتيله صنايع داخليله سي اولايان عربله بازار تجارت وبحرسقيده ساحلي مملكتلري ايچون برارزاق آنباري اولاجافدر

سرمایه : جيحان نهری اوزره نده كائن سدلر سببيله سير سفائن مملكتليدر.

سيحان نهرينه كلنجه هر زمان بو نهر اوزرنده سفائن سير ايتشدور. هر حالده شوراسي اونوتولماليدر، كه نهر ك منصبنده بولونان مانعه لر قيش ائانه نده قايقلر ك دخولي تهلكي ويازين دخی بو دخولي مشكل قیلار بویله اولماسه یدي سيحان اوزرنده (هرسين) ه قادار نقليات پك اداره لي اولوردی.

دمير بولمر : 77 كيلومتره لك بر دمير يولي آطنه ي هرسين لئانه ياغلار. بو خطك صاحبلى كه انكليز و فرانسز ايدلر. امتياز لرنى آناطولو شمشدوفر قومانياسنه صامتشلردی.

آطنه اراضى فيئانى : حرب عموميدن صوكره اراضى فيئانده آطنه طور اغنك موقه علمنده برتبدل محسوس در؛ حرب عموميدن اول، يالطبع آلتون پاره ايله فيئاتلر شوبله ايدى :

(طرسوس)، (اورايل) واديلرنده دنوم فيئاتي 1 ليرادن 3 ليره قاداردی. (آناوارزا) و (حميد ايلي) اووه لرنده ياريم ليرادن بر ليره قاداردی. (عثمانيه) و (قوزان). حواليسنده بر 1 الى 5 حميديه يه قاداردی. شيمدى آليم صاتي متردد وچوق سا كندر.

خلاصه : بوكونكي وسائط ابتدائيه ايله دخی فيضدار اولان آطنه زراعتي يكي اصول فيه ايله باييلدني تقديرده آطنه ده اراضى زراعيه اشتراسي سرمايه دارلر ايچون الوريشلى در. طور براق خاصه طبعه سي اعتباريله پك محصولدر. كونس حرارتلى، اسقا ايچون ده صو بولدر. بواوچ عنصر زراعتك روسي مقامنده در. (مصر) دن باشقا هيچ بر مملكت يوقدر كه (آطنه) نك عرض ايتديكي منابع ثروتي عرض ايده بلسين؛ اصول فيه ايله استثمار اولونديني تقديرده آطنه نك مصر دن چوق نعمت و ثروت ويره جكي شهبه سزدر اوزمان آطنه حضيض فقر وسفالت دن بردن بره اوج ثروت وسعاده يوكسه له جكدر. بو ده كي مسه لك دكل بزم المزده در. بو طور اقلر تركك منور ردماخلر قومانداسنده ايشله يه جك بازولر نك همتي بگله بور و بو بازولر ايشله ميه باشلامشدر.

ثانياً صوصامك وياهر ايكينك ده فيضى قيرار؛ ثالثاً لازم ومطلوب موسملرده صولاماق امكاني بولوناديفندن ايشي هر اي نسيمي نك كيفته ترك ايدر و بوموسملرده ايسه مع التأسف ياعمرور پك آرز ياغار. ايشته بو مخدورلو احوال داخلنده پاموق محصولى دنوم باشنه چكر كدن تفريق ايديلش اولاراق 15 الى 20 قيه اولور.

(اوروپا) ده و (مصر) ده مصرى اصول جديده زرع موقع تطبيقه قوناجاق اولورسه هر نوع، زراعتده يوزده 45 ويا 50 نسبتنده برتر ايد محصوله كله جكي شهبه سزدر. اعتراف ايتله كه ايش بويله اولماقلا برابر شمدى ينه بو حواليله زراعته قونان سرمايه يوزده 12 نسبتنده تمتع تأمين ايدبور.

اساساً محافظه كار، كوره نكجي اولان زراعتون بش بكرى سنه دنبرى بعضى زراعت ماكنه لري ايچون بر آرز تجدد پرور لك كوستر مشلردر. بويله لكه بر قاج بيك اوراق ماكنه سي آطنه ووالرنده ايشله مكددر. مملكت ايچون لك لزوملو چفت ماكنه لري نه كلنجه صوك زمانلرده استعماله باشلامشدر. بونك قيمتي تقدبر اولونور سه ده فيئاتك يوكسلكي تعم ايده بيلمه سنه مانع تشكيل ايتكددر. بونك ايچون اعتبار شركتلى، زراعت سمنديقه لى تشكيل و زراعت باقنه سنك بو خصوصاته مخصص ياردعنى توسيع ايتك لازمدر. ايتالياده، فرانسه ده آلماناده بو سمنديقه لر سيايه سنده در، كه زراعت بوقادار ترقى وتوسع ايتشدور.

سقوط مياه و سرمايه

(سيحان) نهرى ولايتك اك جوشنون نهريدر. مختلف محالرده مهم شلاله لر تشكيل ايدر (عثمانيه) جوارنده كي بوسقوطلردن غايت اهميتلى قواي محر كه استحصال ايديله بيلير. بويله بر قوتك موقع استفاديه قونولماسنه كلنجه، (آطنه) كي باشقا ولايتلره نسبتاً صنايعي زياده اولان بربرده بوقواي محر كه نك اهميت ولزومندن بحث ايتك فضله در.

آطنه ده متعدد پاموق فابريقه سي واردر. بوشناق صالح افندي نك پاموق فابريقه سي 150 بيكر قوتنده برانكليز و توريله متحركدر. فابريقه دن موطورله برابر كونده ريلن بر مهندس، مونورى يرينه وضع ايچون آلتى آي صرف ايتشدور. بوندن اون سنه اول آطنه ده 17 پاموق فابريقه سي واردر. بونلرده 324 چيرچيردى بولونور 5 عدد اسطواني دكرمن واردر. بو دكرمنلر يوميه 700 جوال اون او كودوردر. شيمدى يه قادار بو دكرمنلر چوغالمشدر.

طرسوسده، طرسوس اوواسنده تثبيت شخصى نسبتاً اهميتسز اولان (بردان) سقوط مياهندن استفاديه قوبولش و بو قوتله ايلك پاموق فابريقه لري تحريك و طرسوس نهرينى